

Eper 1230c
1.1.1932

Väljaandja: Tall. linna II Tütarl. gümn. „Kultuuriring“.

Toimkond: J. Gustel, E. Sommer, H. Klaas, L. Semmelson.

Adress: Jaani tän. 13. Tallinna.

N° 3 MÄRTS 1932.

„Hurraa! Jälle on kevad!“

Midagi õrna liigub õhus, tuulepuhanguis.

Has on juba kevadisi aroome ja päikesekulda?

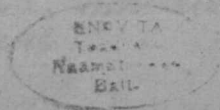
Ei, vähemaimata on kõik! Ainult
lumehelbed on pehmemad, ja kalilindude
häälis on rõõmu. „Huid miks on alles
taevas kattunud pilviga, kui meil on
juba kevadpühad, küigepühad?“

Has siis kevad on unustanud põhjamaa-
lapsed, kes teda nii väga ootavad?

„Jüski, miks morutada?“

On me mooris hingis ju küllalt optimismi
ja oluindu, mis tugevneb ja kasvab sest vähe-
sestri kevadvärskusest ning annab jõudu
jatkuvale tööle.

Ajakirja toimetlus.

89-257

Õõ.

Tuli õõ,

Sume ja kartlik;

Astus tasakesi üle ruumi,

Mõndis mööda metsa ja laubi

uinuva silla

avades silde

väsinuile puhkamisest.

Tuli õõ,

Sume ja hurblin;

Sammus hõljudes üli aasa

mööda karjamaad edasi

järvede äärde,

parvesid mööda,

Kaugele, kaugele,

Kadus ääs!

Pühade eel.

Veste.

Hämaras rehetoas ripuvad tahmunud seinapalgel hobusrüüstad - look, tangid, rihtmäd, ja nende peale langeb ahjumüraka küdevast suust kord teledamat, kord rahvatumat valgust. Huumava kolde ees soendab end suur-rätiga kaetud leivaastjas ja heidab kohmakaid varje sapipõrandale.

Tõnu perenaisel on rohkesti askeldamist. Piin kernib leivataigen, köögis haudub vorstipuder, aidas ootavad sea pead-jalad puhastamist ja laudas loomad igapäevaseid talitusi. Perenaise kogukas keha liigub toast kööki, köögist õue ja jälle tagasi niisuguse kiirusega, nagu oleks ta alles mõni noor tütarlaps, ainult vaid nägu, see punetab ja aeg-ajalt peab hängama käe või askeldusis kaetale langenud pearaüli nurgaga üle märga otsmiku.

Alles tassib ta haakibusid ning ajab neid ahju, juba käib köögis pudrupaja all tuld kohendamas ning neid tõttab aida juurest jahukülirist ühes ja veekauss teises käes rehetuppa, kus hakkab käsi ühtelugu vette kastes kainast jagama.

Deskojast kostub püümanõude kolinat ja meesterahua läkatamist.

Ukse avanedes koperdab üle rehetoiku Tõnu peremehe enda pikk ja vimmas kogu. Taga ühes tungib sisse külma õhku, mis kuumas rehetoas muutub kui valgeks auruks.

"Panend üks kinni, puhub libadele peale."

"Häll mand panen kah, oota ihke," kohmab vanamees ning istub ahju paistele raiepakule, kus hakkab kohmetanud kätiga püüpu toppima.

"Si anna teine veel järele ühti, hakkab nii ninna kinni."

"Noh eks ole ju veel aega, tänava need pühad nii vara-voitu. Vana järele alles Märtsi keskpaik."

"Eks ta ole jah," on vanamees naiselega nõus ning nokitseb püüpu kallal edasi.

Ahjust süsi otsides küsib: "Kas enam alla ei pane, näe ainult mõni oks veel visiseb?"

"Ei sest aita midagi, aga sa ise oled ju mul nii risti-
põigiti es, ei tea, kuidas mas ligi pääsen?!"

Vanamees hakkab ise oksa alla pistma.

"Lis sa süü muidu korutad," pahandab perenaine nähes
et vanamehe tööst midagi välja ei tule.

"Lis sa parem kambriisse ja viska pikali. Sai täna
nii suure võitu üles tõustud, tahtsin loomad enne sea-
tapmist ära lõpsa."

"Jah eks ta ole! Silmad päris vajusid ninna
meie mehe minnes."

"Aga inime masin põle, et ta ööd ja päevad jõuab
rühtida."

"Eks ta ole jah," tähendab vanamees jällegi, veri-
tab enda üles ning hakkab ära minema.

Höögilävel aga peatub: "Huule, tule anna enne mulle
midagi hamba alla, kõht läind nii heledass!"

Perenaine nuivatab tainased käd põlle külge ning
kaob vanamehe järele külge.

Hämarus rehitoas on suurenenud. Ahjuesine vaid
punab hõõguvate süte kuumas.

Sis aga tuleb perenaine ahjulüüa ja roobiga ning
kaob seegi valgus suitsuses ähmuses.

Tainapätsid aga rändavad valgel, pikavareuga lüü-
labidal tuhasele ahjupõrandale.

Värvita kuumus hoovab leivategijale vastu ning selle
nägu hakkab veel enam lõkendama.

Rehetuba jääb üksi ning kolinat kuulduv koo-
gist pliidi juurest.

Suitsusesse ähmusesse tungib aga ahjuetteasetatud
plaadi vahelt magusat leivalõhna.

Della.

Matk Nasalemma.

(Järg).

Naat, midagi siis veel ilmselt tuli,
See laiali levis kui kullutuli:

Quitel, Johannal ta müts on kadunud,
Et otsi ja otsi - maa alla vist vajunud.

Süü äkki tal enesel meele tuli,
Et müts, see õi vist saanane sulgi,
Jäi marmorimurdu üksinda maha,
Ega tulla edasi enam ei taha.

Teel pikemad sammud võttis Johanna
Ja mõtles: „Alla mütsile armueianna...“

Ta viimati kaduski meie silmist

Huid nüüd tuleb luugu, mis pärit filmist.

Müts teistele kul tuli jookstes vastu,

Hermitas end, ja ütles: „Traistu!“

Et ega ma teilegi seda ei salga, -

Tee ääres niisamuti puhkanti jalga.

Huid omanik mütsile polnudki kuri,

Kui marmorimurruks sord tagasi tuli,

Sääl leidnud ja noppinud ta keri lilli

Neid kandes ta äärelt vist leidiski villi?

Pä jaam oli kärs ja rongi jõudis,

Süü igäisi ronguni poole sõudis:

Ja sõit läks tagasi Tallinna poole,

Hus usalda end rooi voodi hoole.

Rong veeres, ja mõnigi imetles mina,

Mis päevaga omandand punaka vina,

Huid ega see rikkunud sellegi tuju,

Peaan oli ihka, et saaks kord koju.

Hurb, kauniste oli veel järeleaja:

Mitmelgi uusi kingi oli vaja,

Ühel kandoli katki ja tarvis lina,

Teisel ronguni sinine paistis mina.

Huid sellest ei lehtudki palju välja,

Nad võtsid kõige kui saatusnälja.

Ja igäisi hüüdis: „Oh saaks veel minna,

Saaks matkale minna veel jätta liina!“

(Lõpp) - öpsy. —

Suusaretk hommikhämarusse.

Varajane talihommik. Läbi kitsa nurgaakna langeb vaid hall, ähmane valgus tuppna, kus magab Sonja. Tekk on libisenud ja paistab ta paljas jalg, kuna käsi on surutud nähklapruunesse kiharaisse, mis sashiaktuina looklevad helendavvalgel padjal.

Ta tõmmus näos on säilinud magaja rahulikkus, kuna üks suunukk on tõmbunud allapoole viltu, lisades seega ilmesse iroomilisust.

Hostab vaid tasane hingamine ja kella monotoomne tiksumine, mis ei lakka üialgi, vaid möödab hetki, mis kaovad igavikku, et saabuda enam ei üialgi.

Süs kellaosut seisatab kuul ja pendel hakkas taguma ragisedes ning kõhides uuendat hommikutundi.

Tütarlaps ärkab, pilutab silmi, haigutab ja sirutab noori magamisest kangestunud liikmeid. Nii hääl on lebada, ümber uinuv vaikus. Süs, küpates oodist, valge öösärgi ulatudes maani, Sonjal valmib kaunis kavatsus minna suusatama varahommikul, kui lahkuvad öövarjud ja kaugel idas hakkab kumama viipunaselt; olla süs määratuil lumelagendikel, kihutada vastu hommiksädelusele nii et lumi kuiskleb. Sellest uneludes hakkavad ta trashallid silmad kummaliselt sädelema.

Lipsanud suusatamis-ülikonda ning surunud pähe musta bareti, ta haarab suusad ning väljub.

Hülm on, kuid kürendades käiku läbi siimilühjade tänavate, kus lasub veel hall hämarus, jõub ta praagi puiestiku esimeste puudeni. Ta asetub suuskadele ning andes keppidega hoogu libiseb kiirelt edasi valgel lumel.

Ilus on puiestik sinakashallis hommikhämaruses! Sääb mõtked, saledad kased, oksad murralt allapoole rippumas; sin pruunitüvelised sinakasrohelised kuused, mille oksasagarais aegajalt sositleb nõrk tuul; taamaal jämedatüvelised tammed, tugevad oksad kui hiiglaste käsiavad sirutunud kõrguste poole, sünged ja mõtlikud oma jõulisuses.

Sonja aiva lisab hoogu, nii et lumi tuiskleb ja keppide
tõugetest joonistuvad rattakesed, ning suuskadest jäävad
pikad loorivad viirud sädelevale lumele.

Harges hommikulis ta suundub lumistele seljakuile,
kus kaamad mustab metsapiiri

Udas värvub õrnpuuraks. Tumedad hall-ninised
sünged pilverüinkad kaanduvad aegajalt läheneva
valguse eest. Siis ilmub nähtavale lõõmar-punane
päikeseketas, lumi värvub roosakaks ja omandab
pimestavalt kiirgava sädeluse.

Hõie on vaid üks suur helendav hiilgus, mille
keskel, lumelagendikkude avarus seisab noor, kau-
nis inimlaps, imetledes looduse kaunidust ja suurus.

— Polixena —

Elu.

Hord õnne,

Hord valu,

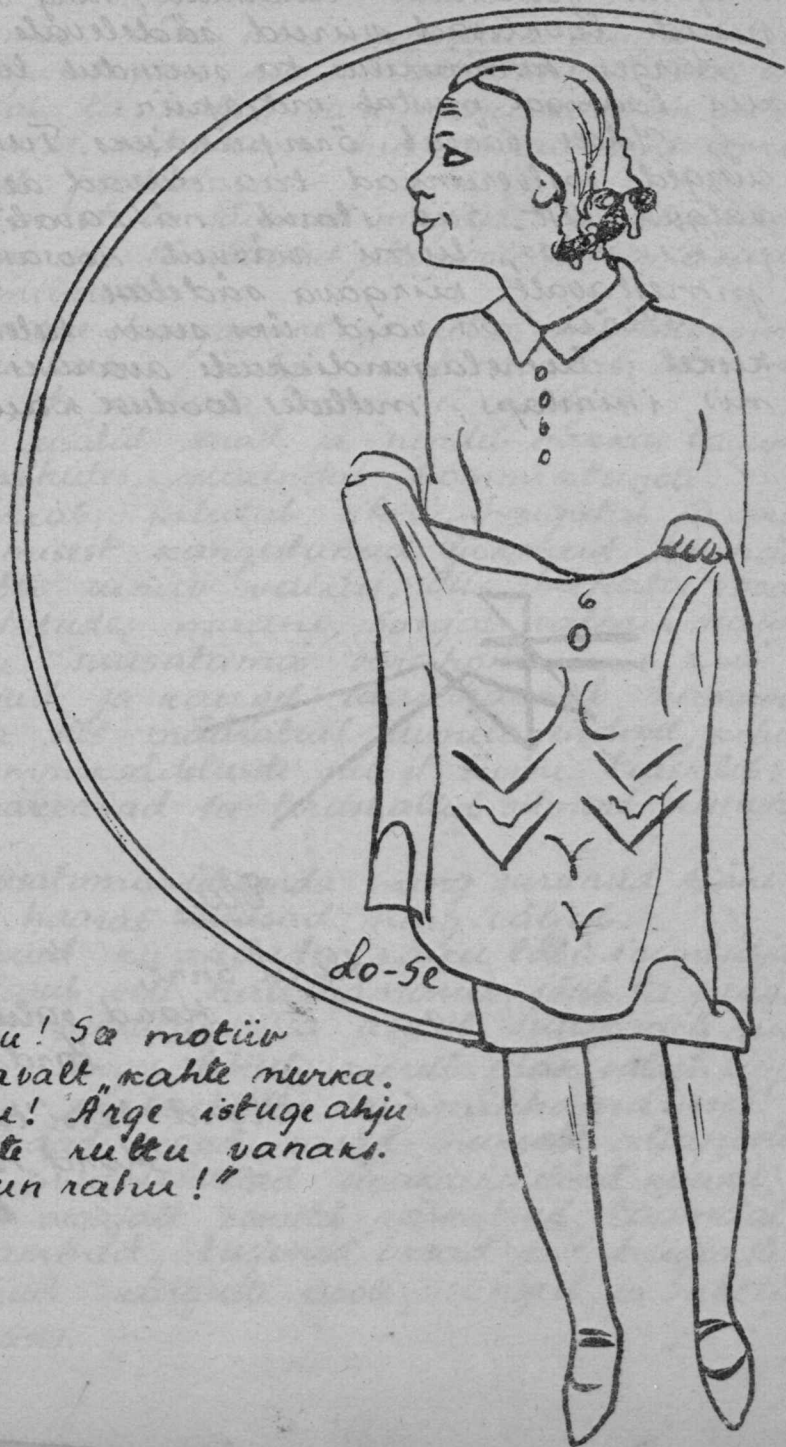
Hord mitte midagi.

Hord tervi'tud oled elu,

Hord nutta —

Ei suuda sidagi.

Della.

"Palun rahu! 50. motiiv
sobib vastavalt kahte nurka.
Palun rahu! Ärge istuge ahju
ääres, jääte ruttu vanaks.
Palun rahu!"

Kauguse võlud.

Tean, et olen süit maisest ilmast,
Tean, et leian siin rändaja silmast
Küll viha, küll vaenu.

Muid miks rändab mu piks kaugusse,
Linnutee lude võlusse?

Miks mind see maailm ei paelu?

Ugatsen minna tõhus taeva,
Kust näeksin iga ni. tja vaeva.
Lootustelbeid siis puistaksin alla,
Et pääseks õnn ja rõõm jällegivalla.

Helgiksin kuuna tähtega kooris,
Et siis peita end uneleuas looris;
Inglina lehvitaks' tüibu õnnede väravas
Juurste heljudes, silmade särades!
Pögeneks' õnnede lossi, tunners' ta uima,
Mis laseks unusta' tolle ilma, tuima.

"Hesköötund"

Huvitavaimaid hetki meie, academia ballillit."

Tänapäeva õpilane.

Ei saa väita paremasti tahtmise juures, et tänapäeva õpilane on positiivne tüüp. Ei - ta pole kaugeltki seda; tänapäeva õpilases peegelduvad üheksal juhul kümnest alati äärmused: kui ta pole spordifanaatik või n. n. "raamatukoi", siis on ta tingimata individ, kelles avaldub klassis täieline apaatia, kes aga selle vastu on uisuteel või tantsupõrandal üks agaramaid ja esimesi. Ning kui mitte alati, siis vähemalt sageli moodustub klassile tooniandvaim osa viimasest elemendist. Muudugi pole need tüübid ainukesed tänapäeva õpilasesperes, see oleks liiga piiratud nii mitmekesisel ajajärgul nagu praegu, need on ainult tavalisemaid ja sagedamini ette - tulevamaid.

Sest pole veel palju aastaid möödunud, mil linnastamine endiselt riigi. Praegu kõik me rahva juhtivad pojad on käinud koolis võõra rahva ja riigi ikke all. Nende seas on aga palju neid, kes pole seda teinud isa rahakotil liigu lastes, vaid läbi viletsuste ja hädade töötades ja nälgides; see oli aga säärasel õppuril seda raskem, kuna mitte omades tähtsat nime ja kaalukat rahakotti ning olles rahvuselt ustlane, talle oli kooli sissepääs raskendatud. Muud siis jätkus inimesil energiat ja võitlustahet; töötamise ja õppimise kõrval teosteti veel poliitikaga, mõlgutati mõtteid iseseisvast Eesti ja kui saabus aasta 1918 koosneid esimesed loogirühmad õpperitest kes läksid välja teadmises, et kui ka nemad langevad, siis järeltulevatele põlvile paistab priiuspäike - vaba Eesti. Ja kõige selle juures ei olnudki väsinud, ei teatudki mis tähendab väsimus!

Ent - ajaratas veeb; meil on noor vabariik mis püüdnud juba 14 aastat aga mille noort vabadust juba on kõigutada püüdnud vaenlane ja mille üle on käinud juba mitmed kriisipilved. On täitunud me esimeste vabadesõjalaste soov - nende lapsed õpivad vabas Eestis. Meil on palju kooli, räägitakse haritlaste üle - produktioonist, ent õppureis avaldub väsimus, kui mitte

füüsiline, siis vaimline ning vaimuvarusust leidub meie koolis palju.

Vaadeldes jällegi eelpoolmainitud kolme tüüpi, näeme et nad on arenenud ühekiilgselt, on kitsarinnalised, kuna neid huvitab ainult üks asi, näisteks sport. On ju tavaline nähe, et sport oma õitstaja üle elab keskkooldi noorte hulgas, mis iseenesest pole halb. Meie õpperekkonnas aga ei käsitada sporditüümist mitte, teres kehas terve vaim' kohaselt, vaid liiplaanile tüüvad rekordid. Hõige halvem on aga asjaolu, et isegi need füüsiliselt hästiarenenud õppurid tulnud kooli, meeldavad vähimust ning selle tagajärjel riputatakse tihti vaimlised huvid vanna.

Muudugi ei taha ma seega öelda, et kõik 100% õppurispordlasi nii toimivad, ent sageli on see nii.

Üldse on sport üks mõjuvamaid tegureid, mis suudab veel ergutada tänapäeva õpilast.

Ajal, mil loengusaalid õppureist kiratsevad, on võimlad, kus peetakse mingisugust spordivõistlust, alati tulvil häis õppureid. Nii siis, sportlasõppuri juures tuleb meil rõhuda vaimuvarususe vastu, ent ka spordi vastu tuleb tasakaalustada nii vaimlised kui ka sportlikud huvid tolles tüübis, ning tagajärg on terve, eluline tüüp.

Karva, kooli peale kõige rohkem 5-6 õpilast suudavad spordi alal midagi, teinud on rõhavad enda võimeist uskujad.

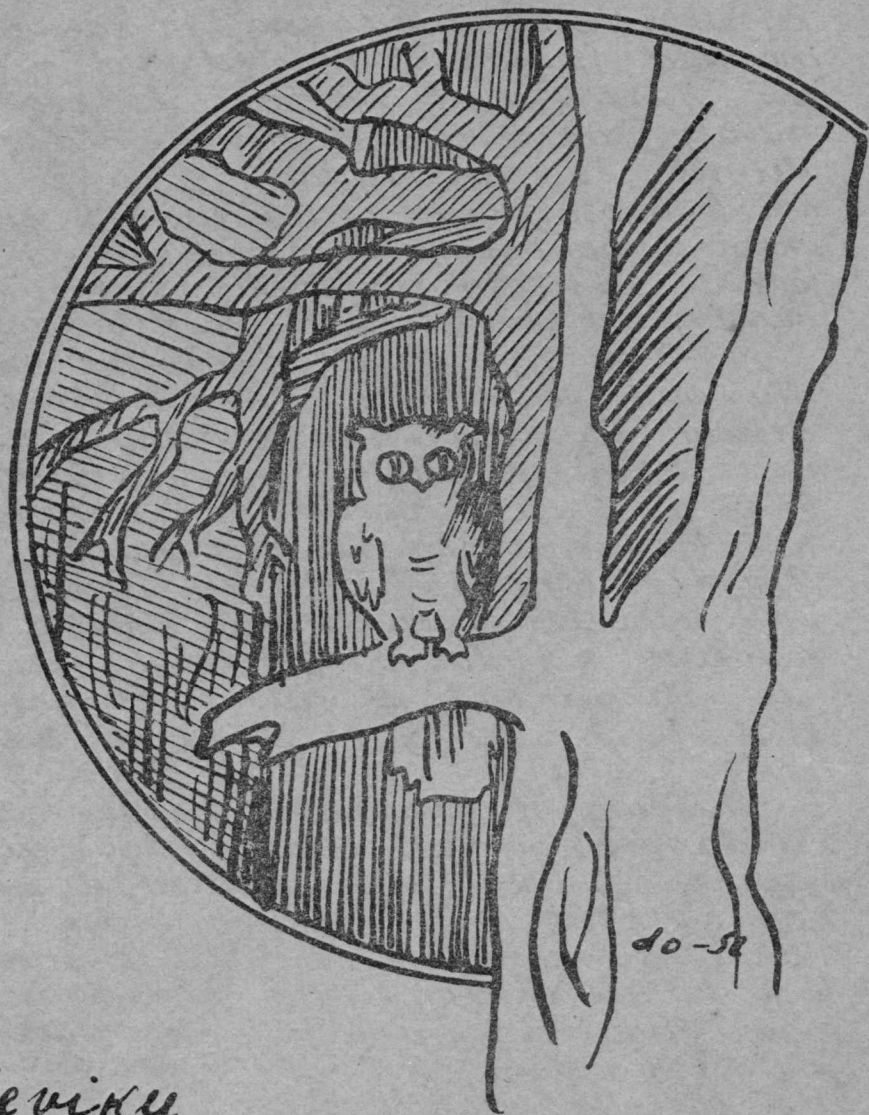
Negatiiv õppureielust on ju ka n.n. „naamatukoi“ briline tunnus, siin on kõhn, kuivatanud raju, silme ümber tumedad varjad õisest õpingust ning alati omal selline õppur häis tahtjõu, ent halva mälu ja arusaamisvõime. Ja loomulikult - kui õpitakse midagi mitte aru saades, talupidis, et see siis paar tundi möödunud, kui mitte heopis ununenud, siis vähemalt korralikult on läinud segi. Selline tüübi üle rõõmustavad aga klashista kahju-rõõmsad kaavõitlejad.

Holmas saagedamini etatulevaid tüübest on õppur,
kui oikal kõik moodunud ja käesolevate koodegade
moodsad laulud n. n. "shlagerid" - olgu need inglise-
või saksa keeles - ent kui ta peab õppima järg-
nevas saksa keele tunnis midagi sillelt või
Heinelt, siis see kuidagi jääda ei taha pähe. Ta
on kangasammud ta meelt palju lihtsamad,
kui tügohomestulind põhivalernid. Selline tüüp
omab eluolomairituist kõige rohkem sõbralik-
kust, seksondlikkust ja huumori.

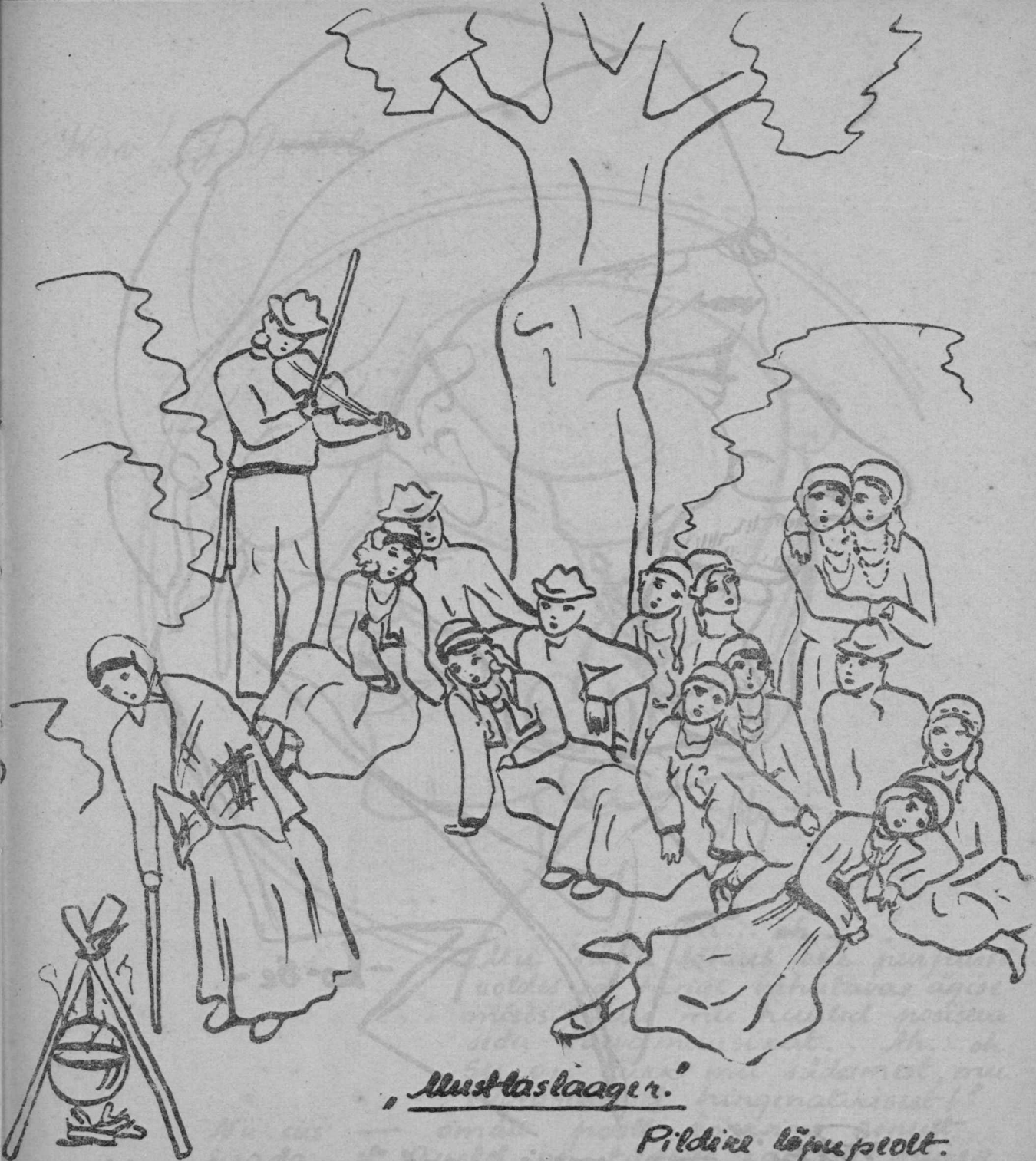
Glui me nüüd lüüakse meid omadused,
siis vast saaksime positiivse õppurituübi, kaoks
selline ühikülgsus ja arenemine ainult ühes suu-
nas. Ei saa ju salata, nagu puudunud meil
õppurid, kes omavad tarka pead ja intelligentsi
nii kodus, koolis kui ka mujal; kes omavad
sümpaatset lõpuks head tunnistust, kes harrasta-
vad sporti ja tantsu, on pidevas kontaktis kir-
ganduse kaudu välisilmaga, omades aga sealjuu-
res sõbralikkust ja seksondlikkust. Säärastelid
leidub aga nii vähe, et kaavad läda ümbristevast
rihti.

Näitena, et tänapäeva noorus suurt oma enest-
arendamisest kõigest hääst, nagu kunst, kirjandus,
muusika ei hooli, võib olla see, et ainult keemiku
koolis teotreb mõni kannanimeline ring, mille
tegevus mõnes kohas pool loigus osavõtjate puudus,
(nagu näitaks meil). Mõnu koolis teotreb ka ainult
paari, aga tulisehingelise õppuriga, mille taga-
järges on nähe, et ei ole aeg, mis mille teba-
des loovutada niipalju ringi tegevust ühel ik-
kunt inimesel, jätab õppurite liiga vähe aega,
et soovutada oma õpingud korralikult. Sellest
aga järges omakorda õpitakse istumajäämine
teiniks aastaks klaini. Hiljem aga nägigitakse
kaasõppurite poolt, „ei lä, kuid see juhtub“, ning
toonitatakse, „ta oli ju nii hea õpilane!“

(järgneb)

"Videviku
varjud."

„Mustalaaager.“

Pildine lõmpeolt.

„Papi“ — meie kooli vanemteenija.

Hoov! J. Gustel.

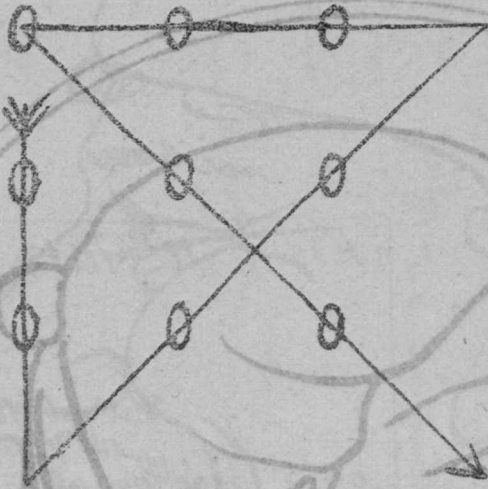

..... Ah... oh.....!
"Mu" süda lõhneb vere purpurse
voldes ja hinge sahutavas ägise-
mises, kui mu huuled posiseva
seda taevamuusikat. ... Ah... oh!
See on tükk mu südamest, mu
tuglastunud hingematikesest!"

Nüü süs — omalt poolt võiksime ainult
lisada, et Gustel on tüdruk "kangesti" väikesel
välimeisega — kuid suure fantaasiaga.

Selmises meembris ilmu-
nud ülesande „Veidike
peameurdmist lahendis.

Et õiget lahendi-
st reegi ei saad-
nud, jäävad välja-
loosimata maks aja-
kirja.

Tuli, ent läks.

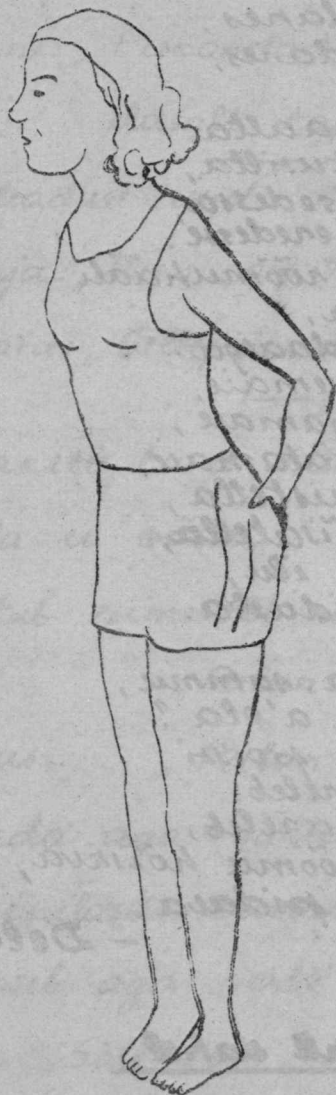
Nii tasa ta tuli,
Ja samme ma kuultin:
Ja tuli, ent läks. —

Ja süski, mu hinges
Kui midagi tuikas:
Ja tuli, ent läks. —

Ja silmis salajais
Lootuskuu helkis:
Ja tuli, ent läks. —

Nii valu mul südame
Kõrvugi löikas:
Ja tuli, ent läks. —

— Hely —

How! M. Reiter.

Hatsub jõuda järele
oma nooremale öele spordi
alal. Hui aeg endal ja kaas-
võitlejail igav, annab klassis
„kontserti”. Peo ajal tantsib
vengtantsi, nõrgad semestri-
lõpul teda vähe huvita-
vad, ja paljudele meele-
järele oma aruenerud
humorisoonega.

Lo-3e.

Meile kevad tuldanes,

Rahvalaul.

Meile kevad tuldanes,
Päiksepaiste jõudanes,
Lillealga ligines.
Lumi lahkeb maalta,
Maalta majakatunilt,
Veerub veena vulisodessa,
Haob kürena meredesse.
Linnud tõstvad röömuhääl
Toretta kevadeda,
Hummardesia kuldaalga.
Lilled lõovad õitsemäie,
Lumivalged lõhnamäie,
Punapalged pakatamäie.
Yrimlappi röömustella,
Röömustella, hõisatella,
Hüüab kevadista ilu,
Maunaja kaunidusta.

Hoolijütsi, kos sa sammus,
Tõttä kevadisel a'ola?
Hoolijütsi vaene poisin
Vaevaalgada viuleb,
Pünaalagada puuleb,
Püis kui tised röömu hõikva,
Hevadpiduda pidava.

— Della —

Nau klavirini eakel.

Uuõpetaja tabab õpilast peegli es püüdnamas
ning tähendab:

„Ärgi tehke end ilusaks, vaid püüdnge
olla sarnane oma loojale!“

Narri klassiseinte vahel.

Õpetaja: „Millised on peekonsead?“

Õpilane: „Peekonsead on parim sort sigu, mis niiake elusalt tapamajja.“

Maatriaduse tund.

Õpetaja: „Miks on Inglismaa töösturnaa?“

Õpilane: „Sellepärast, et sinna vietakse toiduainetööstust.“

Saksakeele tund, kus prl. d eestikeelseid väljendusi kuulda ei võta.

Hostub esimestest ridadest:

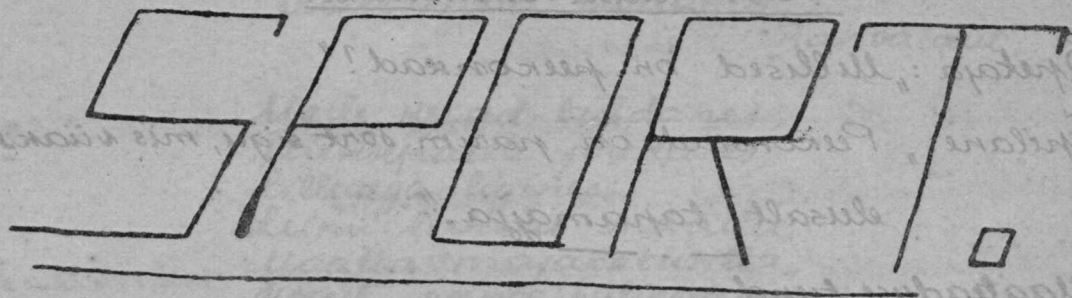
„Palun välja.“

Vaikus... „Palun välja.“

Et teda aga jälle loomulikult ei kuulda, meelsetub õpilasele tunnis makses sõnad. Suure reetuga ta eksib aga verbi suhtes ja ütleb:

„Soll ich hinausgehen?“

Õpetaja: „Ja bitte, entschuldigen Sie mich, aber ich weiß es nicht.“

Sisevõistluste tulemused võrkpallis, millest viimane võistlus peeti 16. III 32. olid järgmised:

Esimeseks tuli \bar{V}^6 , teiseks \bar{III}^a ja kolmandaks \bar{I}^a . Võistlustest võtsid osa kõik, välja arvatud neljandad klassid.

Võitja naiskonna koosseis: F. Hreiman, P. Anns, J. Erwin, C. Maripuu, A. Ingo, E. Valdov.

T. H. S. U. esivõistluste, mis lõppesid kaesoleval kuul, tulemused on võrkpallis järgmiselt:

Esimeseks tuli Tall. Linna Nomm. Gümna.

Teiseks - Tall. Linna Haarli väikishumanitaar

Gümna. Kolmandaks - Tall. Linn. I Tütar. Gümna.

Kroonika.

6. II 32. oli meie „academia ball“ mida lühisä-
malt kutsutakse me lõpupeoks.

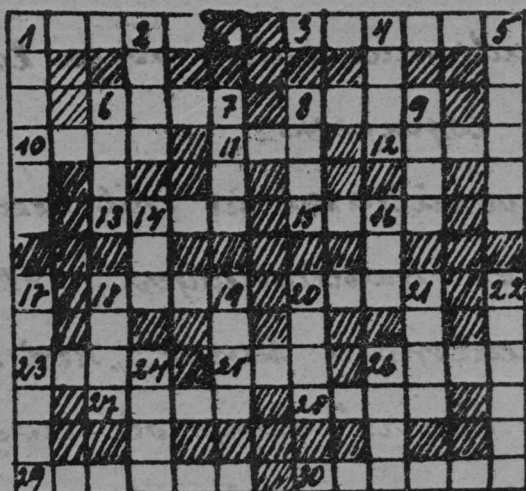
Etteanded olid huviküllased ja mitmekesised,
eriti omapärasena tundus mustlaslaager. Tantsus
mängisid kaks meie parimaid bande: „Red Hot
Rambler“ ja „Merry Pipers“. lõpp oli nagu
kavaliselt ikka koolilaste kombel kell 11.

6. III 32. loimus pidu me lastevanemate komitee
korraldusel. Pidu algas kell 6. ja aegal olid
ainult tegelased. Etteanded ei jätnud midagi sto-
vida, kuna silma paistsid säärased „uurused“
nagu Konstantin Savi, Tooni Kroon j.n.e.

binotauakülalastajad jäid vist määga kindlasti rahule,
kuna eriti „ennestunud“ olid võtapiimad. Bandi viitas
mootsaimat jargimurdi, kuna suudla oli vaid viitmeine
alobin. Jaa kui kell suudutas üheteistkümnendal õhtutundil,
saabusid ka viimased pidulised gastid.

11. II 32. pani aulak L. A. Jämski. Tema aastas surmpäeva
aktus, mille korraldas „Hulluuring“.

Ristsõnade mõistatus.

Põikraad:

1. Üks kuulsamaid Norra kirjandike maailmas.
3. Üks kuulsamaid loodusteadlasi maailmas.
5. Naisterahva nimi.
8. Eesmärk.
10. Triinkonna õudseim vaenlane.
11. Eesti parim maadleja.
12. Millest

juuaku kohvi. 13. Riik Euroopas. 15. Eesti kirjandik. 18. Eesti rahakäsus. 20. „Estonia“ näitlejanna. 23. Ygal õpilasel teatud tunnis. 25. Yga tütarlapse igatus. 26. Ajakiri Eestis. 27. Saksa filosoof. 28. Klüster. 29. Suurlinn Euroopas. 30. Saksa helilooja.

Püstraad:

1. „Estonia“ näitleja.
2. Huurialune.
4. Eesti kirjandik.
5. Polaarmaade uurija.
6. Halp.
7. Talent.
8. Maitsevaine.
9. Loodusvara.
14. Ese.
16. Liha sort.
17. Järv Venemaal.
18. Jahimehe uristus.
19. Yrimeese loomulik tarve.
20. Osa muusikast.
21. Elegantne maine.
22. Kosmeetiline vahend.
24. Ygas maakonnas.
26. Puur tunnete affekt.

— City —

Lahendused anda õpilasele Gustelile (K²).
Õigete lahendajate vahel loositakse välja kaks ajakirja.

HIND 25s.

